

Føroya Symfoniorkestur 10 ár á baki:

Håkon Austbø, solistur

Hevur stóra jubileumskonsert í Norðurlandahúsinum sunnudagin 6. november við kenda norska klaverleikaranum **Håkon Austbø** sum solisti í klaverkonsertini hjá **Edvardi Grieg** í upprunaútgávuni. **Ókeypis atgongd!**

Í juni mánaða í ár vóru 10 ár liðin, síðani Føroya Symfoniorkestur hevði sína fyrstu konsert. Í hesum sambandi verður 6. nov. stór jubileumskonsert í Norðurlandahúsinum við ókeypis atgongd. Á skránni verða umframt klaverkonsertina hjá Grieg, Ouverturen til L'Italiana in Algeri av Rossini, Kvæði av Kára Bek og »Die Unvollendete« av Franz Schubert. Henda symfonini var annars á skránni ta fyrstu konsertina hjá FSO.

Um tey einstøku verkini

L'Italiana in Algeri
Konsertin byrjar, sum hon so ofta hevur gjørt, við eini Ouverturen. Hesa ferð av kenda ítalska operakomponistinum Rossini. Hetta var annars verkið, sum gjordist at Rossini vann fram og gjordist kendur. Ouverturen fylgir vanligu mynsturinum hjá Rossini, byrjar hówliga í andante, sum so snøggliga verður avbrotin av eini allegro við einum floymandi lag, borið fram av floytuni og fulltónandi akkordum í orkestrinum. Meinaleysur

og kátur tónleikur, sum hóvar øllum.

Edvard Grieg: Klaverkonsert í a-moll, opus 16. Í ár eru liðin 150 ár síðani Grieg varð borin í heim í Bergen. Um allan heim verður í ár hesin stóri sonur Noregs og Norðurlanda mintur og heiðraður. FSO nýtir høvið til at vera í áminningarhaldinum og hevur tí á jubileumskonsertini sett kendasta verk hansara á skránni og fingið kenda landsmann hansara, **Håkon Austbø**, sum solist.

Klaverkonsertin byrjar, eins og hjá Schumann og Tjaikowsky, við eini magnandi røð av fallandi akkordum, sum enda við einum strálendi arpeggio – »hørfuflættan«.

Eftir henda skreytandi inngang, koma trý tema; orkestrið setir inn við tí rútmiskt sera mergjaða høvuðstemanum, síðani kemur tað meira sangbæra síðutemað í orkestri og klaveri. Skiftandi lagdámir leiða fram at hæddarløtuni í satsinum, sum »kadençan«, sum við stórbærum ljómi og snidlingalopum frá klaverleikar-

anum endar satsin.

Strúkaramir við doyvara á bera fram eitt fólkaligt lag sum inngang til annan satsin, og klaverið tekur við, og vit verða borin inn í ein heim av harmonium og lagdám, sum eyðkennir Grieg, har tað eymliga og angandi verður sett móti tí stórbæra og skreytandi. Utan steðg fara vit yvir í seinasta satsin, har vit aftur mæta einum mergjaðum dansitema, sett upp ímóti einum meira kenslu- og skaldabornum tema. Henda friðsæla verður økt og viðkað og saman við fullum ljómi í orkestrinum og snidlinga »hørfuflættan« á klaverinum endar henda konsertin í stórtingnum dýrdarljómi.

Kári Bek: Kvæði

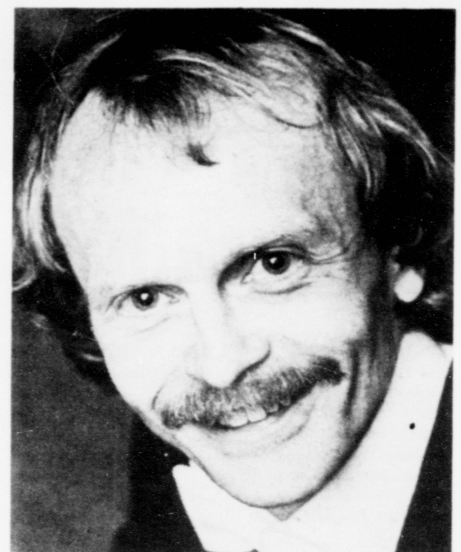
FSO hevur í síni reglugerð eina viðtøku um, so ofta sum til ber at hava eitt føroyskt ella føroyskt íblást verk á skránni, og hevur hetta lutvist eydnast til flestu konsertirnar. Í ár hava vit eitt verk av oboistinum í orkestrinum, **Kára Bek**, eitt verk, sum hann hevur bygt yvir føroysk kvæðalog, sum

hann hegnisliga hevur instrumenterað og skipað fyri eitt fult symfoniorkestur.

Franz Schubert: Symfoni nr. 8 í h-moll.

»Die Unvollendete«
Einki verk millum stóru symfoniarar hevur vunnið sær tilíkan alsk og fólkatokka sum h-moll symfoni Schuberts, sum alment gongur undir heitinum »Die Unvollendete«. »Ófullförd« tí at hon bert er í tveimum satsum. Tað finst eitt upprit til eina »scherzo«, sum Schubert tó hevur lagt frá sær; men fyrstu tveir satsirnir reinskrivaði hann og hugsaði ikki um framhald, hóast hann tá var í bestu virkisárum og skrivaði eitt stórverkið fyri og annað eftir. Og eins og vit í dag kenna hesar báðar satsirnar sum eitt fullfjgjað verk, vakurt og hugtakandi, so hevur Schubert ivaleyst fólta tað andsøgn, sum kennist í hesum báðum satsunum sum eina fullfjörda eind, henda symfonini kom at víkja frá teirri vanligu skipanini við fyra satsum.

Fyri satsurin er ein allegro. Sum úr loyndarmyrkri

kemur úr bassunum ein varin og sárur spurningur; saman við einum eymu suði frá fiólunum kemur eitt langtandi svar úr oboum og klarinettum. Knappliga skiftir, og eitt innligt, sangbært lag, sum vit øll bera kenslu á, verður borið fram av cellobólkunum. Men hesin sorgblíði hýtur varar stutt, og lagnutungi spurningurin frá byrjanini vendir afturáftur, og eymakenslan hevur seg til stórbæra hæddir. Bæði høvuðstemaðini úr byrjanini skapa einaferð enn tann sorgblíða hýrin. Satsurin er ein stór og innlita djúp og rørandi eymkan.

Sum ein andsøgn stendur tann ljósi klárleikin í seinna

satsinum, ein andante con moto. Løg av himneskum vakurleika og ljómi bera okkum í ein gudaborn hugaheim av ævigum reinleika, og við hesi javnføring millum tað ljóslyntu og sorgblíðu klagu ella elegi verður fullfjörð henda »ófullfjörda symfonini«.

Tað var í 1822, seks ár áðrenn hann doyði, at tann 25 ára gamli Schubert skapti h. moll symfonina. Í meira enn 40 ár lá handritið óansað, til onkur fann tað fram og framfjörð symfonina, og ikki fyrr enn í okkara öld hevur hetta meistaraverkið vunnið frama.

Vælkomin til jubileumskonsertina hjá Føroya Symfoniorkestri!

Norðurlandahúsið:

Aurinkobaletti Danseteateret Raatikko

BLÁ PORTEN – Dansibólkurin á 75-ára hátíðarhaldinum í Finlandi

Norðurlandahúsið bjóðar vælkominn til tvey frálík ballett-kvöld mánadagin 8. og týsdagin 9. nov. kl. 19.30.

Blá Porten, sum Carolyn Carlson hevur koreograferað fyri Aurinkobalettina og dansisjónleikarabólkurin Raatikko, hevði sína frumframfjörslu í Tammerfors tann 8. des. 1992. Blá Porten var eitt av høvuðs tiltøkunum á 75-ára hátíðarhaldinum í Finlandi.

Carolyn Carlson er ein av teimum bestu koreografurum í øllum Europa. Hon hevur ígjøgnum 20 ár arbeitt við at menna tann nýmótans dansin sum dansarinn, koreografur og peda-

gogur. Í 1970-80 var hon listarligur leiðari fyri royndar bólkunum Paris Oprea og framfjörð síni verk á rundferðum um alla verðina. Carolyn Carlson hevur havt góða ávirkan á tað europeisku menningina í nýmótans dansi, og er eisini ógvuliga kend aðrastaðni í verðini. Hon er partvís finsk og hevur hon eisini arbeitt í Finlandi m.a. sum listarligur leiðari fyri dansibólkunum Helsingfors Stadsteater (árin 1991-92) og um várið í 1993 var hon vald til at verða listarligur leiðari fyri Cullbergballettini í Stockholm.

Aurinkobaletti og Raatikko, tveir teir størstu og harafturat eisini teir internatinalt mest kendu nýmótans dansibólkarnir í Finlandi, hava verið dugnaligir og nýskapandi fyri ta finlendsku danslistina. Aurinkobaletti úr Åbo er kendur fyri tann internatinala dansin á høgum stigi og eisini fyrir framkomnu tournéfyrirtekurnar. Raija Lehmussaari hevur verið tann listarligi leiðarin fyri Aurinkobaletti frá byrjanini.

Dansisjónleikarabólkurin Raatikko hevur ígjøgnum tey 20 ári broytt seg frá tí upplýsandi dansidramainum til tann skemtiliga dansin. Raatikko hevur framfjörð á ymiskum stöðum í Europa og yviri í statunum. Sjónleikarabólkurin hevur eisini fleiri ferðir framfjörð sum gestur í øllum teimum norðurlandsku londunum. Í ljósinum er koreografurin Marja Korhola leiðari fyri Raatikko.

Blá Porten dregur saman tveir dansibólkar við teirra ymisku eiginleikum, og gjøgnum improvisatiónir og dialogar fær Carolyn Carlson skaldskapin hjá dansarunum sjálvum fram. Verkið er ein listarlig skaldskapandi hugmynd um sjálvræði og frælsi – ikki bara í Finlandi, men um alla verðina. At lata tað gamla fara, fyri at mæta tí nýggja er evnið í verkinum. Innblásturin til verkið hevur Carolyn Carlson fingið frá tí finsku náttúruni (ljósið og friðurin) – og frá tí finsku listini.

Askó Sutinen stendur fyri

